

Beretning afgivet af Miljø- og Planlægningsudvalget den 28. september 2006

## Beretning

over

### Forslag til folketingsbeslutning om forbud mod import og salg af illegalt træ

[af Steen Gade (SF) m.fl.]

#### 1. Udvalgsarbejdet

Beslutningsforslaget blev fremsat den 27. oktober 2005 og var til 1. behandling den 24. februar 2006. Beslutningsforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Miljø- og Planlægningsudvalget.

#### *Møder*

Udvalget har behandlet beslutningsforslaget i 7 møder.

#### *Skriftlige henvendelser*

Udvalget har i forbindelse med udvalgsarbejdet modtaget skriftlige henvendelser fra:

BOS Danmark,  
Dansk Træforening,  
Nepenthes og  
WWF Verdensnaturfonden.

Miljøministeren har over for udvalget kommenteret henvendelserne.

#### *Deputationer*

Endvidere har Nepenthes mundtligt over for udvalget redegjort for sin holdning til beslutningsforslaget.

#### *Samråd*

Udvalget har stillet 6 spørgsmål til miljøministeren til mundtlig besvarelse. Ministeren har besvaret spørgsmålene i et samråd med udvalget den 20. september 2006. Ministeren har efterfølgende sendt udvalget det talepapir, der lå til grund for ministerens mundtlige besvarelse af samrådspørgsmålene. Talepapiret er optrykt som bilag 2 til beretningen.

#### *Spørgsmål*

Udvalget har stillet 20 spørgsmål til miljøministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

## **2. Politiske bemærkninger**

*Udvalget* noterer sig med tilfredshed, at ministerens udbyggede 9-punkts-plan, jf. ministerens talepapir til brug for besvarelsen af samrådsspørgsmål A-F, er et skridt i den rigtige retning.

Udvalget opfordrer samtidig ministeren til at arbejde for at fremskynde tilvejebringelsen af grundlaget for en nærmere vurdering af, om tømmer er fældet lovligt eller ulovligt i oprindelseslandet, og – når dette grundlag foreligger – at arbejde for et forbud mod ulovligt fældet tømmer.

Endelig bemærker udvalget, at repræsentanter for erhvervet, de grønne organisationer og de offentlige indkøbere peger på, at det er vigtigt, at fastsættelse af kriterier for offentlige indkøb sker på et ordentligt grundlag, samt at ministeren i samrådet oplyste, at kriterierne vil blive meldt ud i begyndelsen af 2007.

P.u.v.

CHRISTIAN WEDELL-NEERGAARD

formand

### Oversigt over bilag vedrørende B 17

Bilagsnr.	Titel
1	Henvendelse af 28/11-05 fra Dansk Træforening
2	Rapport over hovedtrækkene af evalueringen af vejledningen om offentligt indkøb af tropisk træ, fra miljøministeren
3	Henvendelse af 22/2-06 fra Dansk Træforening
4	Henvendelse af 22/2-06 fra Nepenthes
5	Udkast til tidsplan for udvalgets behandling af beslutningsforslaget
6	Tysk lovforslag vedrørende illegalt træ
7	Tidsplan for udvalgets behandling af beslutningsforslaget
8	Henvendelse af 23/3-06 fra BOS Danmark
9	Henvendelse af 17/4-06 fra Nepenthes
10	Henvendelse af 24/4-06 fra WWF Verdensnaturfonden
11	1. udkast til beretning
12	Henvendelse af 18/9-06 fra Dansk Træforening
13	Talepapir fra samråd den 20/9-06, fra miljøministeren
14	2. udkast til beretning og skriftlig procedure

### Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende B 17

Spm.nr.	Titel
1	Spm. om ministerens kommentar til henvendelsen af 28/11-05 fra Dansk Træforening, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
2	Spm. om ministerens kommentar til henvendelsen af 22/2-06 fra Dansk Træforening, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
3	Spm. om ministerens kommentar til henvendelsen af 22/2-06 fra Nepenthes, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
4	Spm. om ministerens kommentar til det tyske forslag vedrørende illegalt træ, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
5	Spm. om Nepenthes' klage til OECD, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
6	Spm. om oplysningerne om den kraftige ekspansion i Kinas (illegale) handel med træ, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
7	Spm. om rapporten fra miljøorganisationen Environmental Investigation Agency (EIA), til miljøministeren, og ministerens svar herpå
8	Spm. om ministerens kommentar til henvendelsen af 23/3-06 fra BOS Danmark, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
9	Spm. om ministerens kommentar til pressemeddelelse og konklusionerne i Greenpeace-rapporten »Sharing the Blame«, til miljøministeren, og ministerens svar herpå

- 10 Spm., om Dalhoff Larsen & Horneman A/S (DLH) har handlet med træ, som er skovet i strid med oprindelseslandenes lovgivning, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
- 11 Spm. om beskyldningerne fra Nepenthes om DLH's aktiviteter i Burma, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
- 12 Spm. om oplysninger om DLH under anklage, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
- 13 Spm. om ministerens kommentar til henvendelsen af 17/4-06 fra Nepenthes, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
- 14 Spm. om ministerens kommentar til henvendelsen af 24/4-06 fra WWF Verdensnaturfonden, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
- 15 Spm. om, hvor lang tid ministeren forventer der vil gå, før EU vedtager at gøre FLEGT-aftalen bindende, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
- 16 Spm., om handelen med ulovligt tømmer i Danmark kan være med til at sænke træpriserne på det danske marked, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
- 17 Spm., om regeringen holder fast i sin beslutning om, at Danmark skal være foregangsland med hensyn til at sætte ind over for handelen med ulovligt tømmer, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
- 18 Spm. om mulighederne for at retsforfølge virksomheder i Danmark, som importerer ulovligt tømmer, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
- 19 Spm., om en frivillig vejledning til offentlige indkøbere om bæredygtigt træ ikke i sig selv vil sætte et effektivt stop for importen af ulovligt tømmer til Danmark, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
- 20 Spm. om ministerens kommentar til henvendelsen af 18/9-06 fra Dansk Træforening, til miljøministeren, og ministerens svar herpå

#### Oversigt over samrådsspørgsmål vedrørende B 17

Samråds- spm.nr.	Titel
A	Samrådssp. om en drøftelse af beslutningsforslaget, til miljøministeren
B	Samrådssp. om indholdet i den nye vejledning om indkøb af træ til det offentlige, til miljøministeren
C	Samrådssp. om, hvordan ministeren vil sikre sig, at vejledningen bliver fulgt, til miljøministeren
D	Samrådssp. om, hvad ministeren har tænkt sig at gøre, for at også private indkøbere køber lovligt fældet træ, til miljøministeren
E	Samrådssp., om ministeren har forhandlet med branchen med henblik på at indgå en frivillig aftale om ikke at købe ulovligt fældet træ, til miljøministeren

F Samrådssp. om status på bestræbelserne på at gøre FLEGT-aftalen bindende i EU, til miljøministeren

**Miljøministerens talepapir til brug for besvarelse af samrådspørgsmål A-F  
den 20. september 2006**

Talepapiret er optrykt efter ønske fra SF.

*Samrådspørgsmål A:*

Med henblik på udvalgets eventuelle afgivelse af beretning anmodes ministeren om en drøftelse af beslutningsforslaget.

*Samrådspørgsmål B:*

Hvad kan ministeren oplyse om indholdet i den nye vejledning om indkøb af træ til det offentlige?

*Samrådspørgsmål C:*

Hvordan vil ministeren sikre sig, at denne vejledning bliver fulgt, jf. erfaringerne med opfølgningen af den tidligere vejledning?

*Samrådspørgsmål D:*

Hvad har ministeren tænkt sig at gøre for, at også private indkøbere køber lovligt fældet træ?

*Samrådspørgsmål E:*

Har ministeren forhandlet med branchen med henblik på at indgå en frivillig aftale om ikke at købe ulovligt fældet træ?

*Samrådspørgsmål F:*

Hvordan er status på bestræbelserne på at gøre FLEGT-aftalen bindende i EU?

*Svar:*

Jeg vil gerne give en samlet besvarelse af de seks stillede spørgsmål.

Først og fremmest vil jeg slå fast, at ulovlig tømmerhugst og relateret handel er uacceptabelt, og det er vigtigt, at Danmark bidrager aktivt og konstruktivt til at få dæmmet op for problemet. Det gør vi i den grad – som jeg vil redegøre for i dag.

Jeg har under min tale ved førstebehandlingen af B 17 fortalt, hvorfor jeg har indstillet beslutningsforslaget afvist, selv om jeg sympatiserer med hensigten.

Med hensyn til det foreslåede EU-forbud, vil jeg som bekendt gerne se Kommissionens analyse af mulighederne, før jeg fastlægger min holdning til det.

Med hensyn til den nationale indsats, mener jeg, at vi skal fortsætte og styrke den indsats som vi allerede er berømt og anerkendt for uden for Danmark, nemlig udvikling af vores offentlige indkøbspolitik for træ.

Det er dér, Danmark for alvor har førertrøjen på og kan vise vejen for andre med dialog, samarbejde og et gennearbejdet grundlag – som vores kendetegn. Denne tilgang fremgår af min 9 punkts plan fra februar.

Jeg mener derimod ikke, som forslagsstilleren, at Danmark skal gå forrest med ensidigt fastlagte handelsrestriktioner, som ensidigt vil ramme virksomheder i Danmark. Og det tilmed med omvendt bevisbyrde på et område, hvor vi ved, at bevisbyrden kan være nærmest umulig at løfte.

Lad mig først give en status for EU-arbejdet. Det er så samtidig mit svar på spørgsmål F:

Licensordningen, som Rådet vedtog sidste år, er i udgangspunktet frivillig. Den bliver bindende for de lande, der indgår i partnerskaberne. Der forhandles pt. med flere potentielle partnerlande, som naturligvis er interesserede i at kende de nøjere betingelser godt, før de beslutter sig. Det er jo et helt nyt instrument. Hvornår de første aftaler kan være i hus kan jeg ikke sige noget om endnu.

Kommissionen har endnu ikke leveret sin analyse af mulighederne for yderligere regulering udover licensordningen, men de har fået Royal Institute of International Affairs i London til at gennemføre nogle foreløbige analyser. De konkluderer, at en udbredt og effektiv implementering af EU's frivillige licensordning, kombineret med aktiv brug af offentlige indkøbspolitikker for træ er de instrumenter, der har bedst chance for at løse problemet med ulovligt træ. Og det er jo præcis den strategi, vi hidtil har fulgt fra dansk side.

Det ændrer dog ikke på, at det er utilfredsstillende, at Kommissionens egen analyse endnu ikke er leveret, og Danmark har derfor rykket for den på ny. Punktet er sat på dagsorden til møde i Rådets skovgruppe den 11. oktober, og jeg har skrevet til de ansvarlige kommissærer, at jeg forventer en udførlig redegørelse på det møde, hvor Kommissionen også præcist oplyser, hvornår analysen vil ligge klar. Jeg har nævnt det samme under et møde med landbrugskommissær Mariann Fischer Boel i mandags.

Som svar på spørgsmål B til E vil jeg kort gennemgå udmøntning af 9-punkts-planen:

Det første punkt i 9-punkts-planen er, at indkøbspolitikken udvides til al slags træ.

Dette er et kæmpeskridt, hvor vi går fra en ensidig politik for tropisk træ til en ny politik, der gælder al slags træ. Dermed udvider vi reelt sigtet med noget, der ligner en faktor 100, idet Danmarks import af tropisk træ kun udgør nogle få procent af vores samlede træforbrug. Dertil kommer, at papirvarer, som ikke var omfattet af vejledningen om tropisk træ, pludselig bliver en betydende faktor.

En sådan udvidelse kan ikke gennemføres med et snuptag. Vi fokuserer derfor på en faseopdelt indsats, der tager højde for, at mulighederne for at dokumentere, at træ er lovligt og bæredygtigt varierer for forskellige typer af træprodukter.

Det andet punkt i 9-punkts-planen relaterer direkte til spørgsmål B. Det skal gøres lettere for brugere og leverandører at forstå og efterleve de krav, der stilles til lovligt og bæredygtigt træ. Kernen i dette arbejde er en revurdering af kriterierne for »lovligt« og »bæredygtigt« samt en opdateret vurdering af, hvilke certificeringsordninger m.v. der matcher disse kriterier.

Det lyder måske nemt, men er det langt fra. Der eksisterer ikke nogen entydig og bredt anerkendt definition hverken af »lovligt træ« eller »bæredygtigt træ«, og derfor skal revurderingen ske på et ordentligt grundlag, hvor de berørte parter har været behørigt involveret. Samme melding har vi da også fået fra den styregruppe, der rådgiver om udmøntning af 9-punkts-planen – og det gælder såvel repræsentanterne fra erhvervet, de grønne organisationer og de offentlige indkøbere.

Det er glædeligt – og viser lidt om, hvordan også et lille land kan gøre en forskel – at de øvrige definitioner, vi ser, ligger tæt op af det, som Danmark – som det første land – spillede ud med i 2003 i vejledningen for offentligt indkøb af tropisk træ.

Der er imidlertid behov for yderligere harmonisering, for det er forvirrende for producentlandene, at forskellige EU-lande – lighederne til trods – definerer begreberne forskelligt. Danmark afholdt i

2004 en workshop om indkøb af lovligt og bæredygtigt træ med deltagelse af Kommissionen og 11 medlemsstater. Det var startskuddet til en dialog, hvor vi nu er tæt på at have en fælles opfattelse af, hvordan vi formulerer krav til lovligt træ i England, Holland og Danmark.

Det vil være et stort og positivt skridt. Ved at vise, at flere lande arbejder ud fra de samme kriterier, gør vi det også lettere for producentlandene at overskue, hvordan de skal tilrettelægge deres skovdrift, så de matcher kravene. Og det er jo netop dét, der er formålet med hele indkøbspolitikken: at skovene drives godt og ansvarligt.

At Danmark har noget at byde på i de diskussioner kan man overbevise sig om ved at kigge lidt ud over Danmarks egne grænser:

- En af de toneangivende og mest kritiske NGO'er i Europa, FERN fra England, havde i deres augustnummer i år fokus på offentlige indkøbspolitikker for træ. De pegede her på indkøbspolitikkerne i Danmark og Holland som de to mest lovende i EU, og fremhævede disse som det bedste bud på rollemodeller for en eventuel øget harmonisering.
- Tilsvarende har en Parlamentarisk nedsat komite i England opfordret den engelske regering til at kigge nærmere på den danske indkøbspolitik for træ, fordi Danmark i højere grad end England har inddraget sociale kriterier i bæredygtighedsbegrebet.
- Jeg synes også det er værd at hæfte sig ved, at Centret for Global Udvikling i deres nye vurdering af en række landes dedikation til politikker der gavner fattige lande har fremhævet den danske politik til regulering af illegalt fældet træ som et af de områder, hvor Danmark står særlig stærkt.

Selv om det her med kriterier kan virke teknisk, hvad det vitterlig også er, så har de valg, vi træffer afgørende betydning for alle involverede.

Nogle certificeringsordninger er vidt udbredt i nogle lande, andre i andre lande. Eksempelvis er størsteparten af Finlands skove certificeret efter den store internationale ordning PEFC, mens der stort set intet er med den ligeledes internationale FSC. I andre lande, som f.eks. Polen, forholder det sig omvendt.

Der findes også mærker, der har en rent national udbredelse, f.eks. det malaysiske mærke MTCC.

Sådanne valg skal man ikke træffe på skrømt, men ud fra præcise og velbegrundede kriterier, der så vidt muligt støtter sig til international konsensus om grundelementerne.

Det arbejde er Miljøministeriet – i samarbejde med den rådgivende styregruppe – i fuld gang med. Den rådgivende gruppe – både erhvervets og de grønne organisationers repræsentanter – har bedt om, at denne fase i arbejdet gives ekstra tid, så både medlemmerne og andre berørte parter kan få god mulighed for at forholde sig til kriterierne inden de lægges fast. Det samme gælder naturligvis Ministeriets efterfølgende anbefalinger om brug af certificeringsordninger m.v.

Det ønske vil jeg naturligvis respektere, også selv om det betyder, at arbejdet med en revideret vejledning vil blive tilsvarende udskudt. Jeg kan til sammenligning oplyse, at den seneste Schroeder-regering i Tyskland arbejdede målrettet med sådanne kriterier i 3½ år uden at nå noget resultat. Og Tyskland har stadig ikke spillet ud med nogen kriterier. Holland har brugt endnu længere tid, og har heller ikke spillet ud endnu. Så lang tid vil vi ikke bruge herhjemme, men der vil godt kunne gå nogle måneder endnu, måske til ind i begyndelsen af det nye år.

Det betyder imidlertid ikke, at indkøberne ikke allerede nu kan gå målrettet efter at købe lovligt produceret træ. Vi arbejder med en trinvis model – og nu tager vi for al slags træ et første vigtigt



---

skridt. Miljøministeriet offentliggør i dag en ny udvidet liste over de certificeringsordninger, der anerkendes som tilstrækkelige garantier for lovligt produceret træ. Der bliver tale om en midlertidig udmelding, hvor vi lægger os op ad den engelske, indtil vores eget arbejde med revurdering af kriterier for »lovligt« og »bæredygtig« træ er færdigt. Sådanne vurderinger vil naturligvis også blive opdateret, hvis nye oplysninger begrundet dette.

Den nye liste vil blive et nyttigt værktøj for alle danske indkøbere, både offentlige og private, som gerne vil sikre sig lovligt produceret træ.

Det tredje punkt i 9-punkts-planen relaterer også til spørgsmål B. Det er, at vejledningen skal målrettes bedre til brugernes behov.

Behovet herfor kom tydeligt frem under evalueringen af vejledningen for tropisk træ. Det stod her klart, at der er behov for nye og mere målrettede tilgange til vejlednings- og rådgivningsindsatsen med flere praktiske eksempler og med fokus på de forskellige konkrete behov hos forskellige typer af brugere i forskellige indkøbssituationer.

Jeg er enig i styregruppens anbefalinger herom, og de vil også blive udmøntet, så snart det giver mening – dvs. når arbejdet med revision af kriterier m.v. er afsluttet. Det er vigtigt at kriteriearbejdet er på plads, for først da bliver der klarhed over, hvordan kravene vil kunne dokumenteres. Det er styregruppen enig med mig i.

Det fjerde punkt relaterer direkte til spørgsmål D og E. Det gælder min opfordring til brancheforeninger, indkøbsforeninger og andre interessenter til at fokusere på lovlighed og bæredygtighed ved køb af træ.

Det har jeg jo allerede gjort med lanceringen af 9-punkts-planen, og jeg ved, at der i branchen ses positivt på dette. Når det grundlæggende arbejde med udvikling af definitioner og kriterier er mere fremskredet, vil jeg derfor mødes med repræsentanter fra branchen for at høre nærmere om mulighederne. Jeg har allerede aftalt at mødes med Dansk Træforening og forventer også snart at mødes med andre brancherepræsentanter.

Det femte og sjette punkt i 9-punkts-planen relaterer sig til spørgsmål C. Det handler om opfordringer til ministerkolleger og borgmestre og om at styrke den generelle indsats for fremme af grønne og miljørigtige indkøb.

Finansministeriet kører for øjeblikket nogle store centraliserede udbud for statens køb af møbler og kontorvarer, herunder papir. Som forslagsstilleren selv var inde på under førstebehandlingen har møbelbranchen generelt ikke stillet store spørgsmålstejn ved om det anvendte træ har lovlig oprindelse. Jeg kan glæde forslagsstilleren med, at sådanne krav er indtænkt i de udbud, der kører nu, både for papir og for møbler. Branchen og markedet skal naturligvis bruge tid til at indstille sig på kravene, men det vigtige er, at disse bliver stillet allerede nu med den sigtelinje, at branchen skal være klar til at kunne dokumentere lovligheden om nogle år.

Jeg vil også igen henvende mig mere bredt til ministerkollegaer og borgmestre, når de mere operationelle værktøjer er på plads.

Det 7. punkt er at vi vil forsætte med at promovere offentlig indkøbspolitik for træ i relevante internationale fora.

Danmark lægger som sagt stor vægt på at udveksle erfaringer og være i dialog med andre progressive EU-lande, der arbejder aktivt med indkøbspolitik for træ.

Der bliver også lyttet til Danmark i bredere internationale fora, som f.eks. Den Internationale Tropiske Tømmerorganisation. Den havde hovedfokus på offentlige indkøbspolitikker for træ under dens årlige markedsdrøftelse i maj. Danmark var her – som et af de eneste EU-lande – inviteret til at

holde indlæg, og det gjorde vi – om danske erfaringer på området og om de tiltag, som nu er ved at blive gennemført i medfør af 9-punkts-planen.

Det ottende og niende punkt i 9-punkts-planen handler om certificering af skove og et projekt om sporing af lovligt træ i Rusland.

Pilotcertificering af statsskovene er afsluttet, og jeg har besluttet, at resten af statsskovene skal følge efter. Statsskovene certificeres efter de to systemer, der er etableret i Danmark: FSC og PEFC. Samtidig har vi med den nye skovlov indført nye tilskud, som gør det lettere også for private skove at opnå certificering. Fristen for årets ansøgninger om tilskud til bæredygtig drift er netop udløbet, og jeg er glad for at kunne konstatere, at skovejerne har ansøgt om ca. 18 mio. kr. til grøn driftsplaner for et areal på 50.000 ha.

Ruslandsprojektet er et lille projekt med stor bevågenhed og stor gennemslagskraft. Det særlige ved det er, at det er meget praktisk orienteret og bygger på et samarbejde mellem myndigheder, firmaer og NGO'er i både Rusland og Danmark. Formålet er at udvikle et praktisk værktøj, som skal bruges til at kontrollere at det træet lovligt. Projektet ventes afsluttet sidst på året.

Jeg håber, at udvalget med denne gennemgang og uddybning har fået en dybere forståelse for de elementer, der indgår i både EU-arbejdet og det danske arbejde med 9-punkts-planen – og dermed også en erkendelse af, at det er vidtrækkende beslutninger, der skal træffes og at det er vigtigt at grundlaget er i orden.

Lad mig i den sammenhæng minde om, at Danmarks samlede forbrug af træ og træbaserede produkter under evalueringen af tropetræsvejledningen blev anslået til en værdi af 28 mia kr.

Offentliggørelsen af en ny udvidet liste over certificeringsmærker er et vigtigt skridt, der vil give indkøbere et stærkt og nyttigt værktøj, når de vil sikre sig lovligt træ.

Samtidig arbejdes der videre med at få de reviderede kriterier for »lovligt« og »bæredygtigt« på plads. Først når de efter drøftelse i styregruppen er klar – formentlig først i det nye år – vil arbejdet med en mere differentieret og målrettet vejledning til de offentlige indkøbere kunne tage fart. Jeg er overbevist om, at det arbejde også vil have stor afsmittende effekt i det private, og at store dele af branchen vil være indstillet på at forpligte sig til at efterleve anbefalinger, f.eks. ved udformning af adfærdskodeks m.v.

Med hensyn til EU har jeg netop skrevet til Kommissærerne for fortsat at lægge maksimalt pres på Kommissionen for at levere den lovede analyse af mulighederne for yderligere lovgivning.